

قل جابر الحق و نهق الباطل الباطل كان زهوقا

تصنیف و تالیف شیخ جابر علوف شریعت و تحقیق و تصحیح شیخ
طریق معرفت قطب زبان غوث دوران حضرت امام احمد رضا صاحب دہلی

M. LIBRARY, A.M.U.
PE3923

حسب فرمائش صاحبزادہ والا نسب علی صاحب دہلی
حافظ محمد یعقوب صاحب مجذوبی دہلی پانی پتی سید احمد علی

در مطبع احمدی کوئٹہ ننگر خا واقع رہا مہر مطبع

CHECKED

بسم اللہ الرحمن الرحیم

مرحباے آفتابِ انوارِ قدس	مرحباے شاہِ گلزارِ قدس
مرحباے ہر شیرِ تنہا	مرحباے بیلِ باغِ جمال
باعثِ ایجادِ از کرمِ عدم	مرحباے طوطیِ باغِ قدیم
مرحباے ہمیشہ و ہمیشہ	مرحباے طائرِ فرخندہ بال
مرحباے منظرِ نور و دود	مرحباے گوہرِ بحرِ وجود
مرحباے منبعِ اسرارِ غیب	مرحباے مصدرِ انوارِ غیب
از کہ آمدِ شرحِ این گفتار تو	صد ہزارانِ راز در منتقار تو
کشفِ رازت کی تواند آدمی	رازِ مئےِ مستفی را محتوی
تو کہ ہستی واقفِ سرِ مخفی	اے ز تو انوارِ حق شد مخفی

ایک نورت میرسد در جان ما
 قلب ما را تو مصطفی ساختی
 روح ما را تو که اطفاف کرده
 این خفی را تو مظهر کرده
 فیضها را تو رسد یکسر بما
 تو سراپا نوریز و ان بوده
 تو که برتر بوده از لامکان
 نفس از صدر تو نور خدا
 شد منور این جهان از نور تو
 تو که برتر بوده هم واسطه
 ایکه از تو عشق ما و شوق ما
 سے بود عشق تو و انگیر ما
 هر چه بر ما میرسد اسرار غیب
 کاشف اسرار غیبی ذات تو
 اینکے سے بیند تمسک اولیا

اے ز نورت بجلی چمنان ما
 نفس ما را تو مزکی ساختی
 ستر ما را تو مشرف کرده
 نیز اخفی را منور کرده
 نور وحدت تو رسائی و انما
 تو سراپا سرحدین احسان بوده
 من چه گویم از کمال عزو شان
 ہر سررشت بود شمس الضحا
 جہم ما و جان ما معورتو
 در میان ما و ذات کبریا
 ایکه از تو صدق ما و ذوق ما
 طوق گردن نیز شد بخیر ما
 سے بود از تو ہمہ بے شک و یب
 اینکے درد اسما بود آیات تو
 پر توفیضت بود اے شہدا

بنیاد عالمی و دینی و ملی و اجتماعی

از تو باشد این کمال شریفان	هر چه پدید در شهر و کشفشان
یا جواهر از حق استیفته اند	هر چه از دُر معارف گفتند
یا صفاتش را عیان فرموده اند	یا ز ذات حق بیان فرموده اند
یا که دل از غیر حق بر شسته اند	هر چه از قرب و معیت گفتند
در سالک جا ناسا فرموده اند	وز مقامات دگر افسزوده اند
وز تو باشد کشف با و رازها	از تو باشد سوز با و سازها
نیز از تو آن همه را بسته اند	وز شیونامیکه از شش گفته اند
گفت آن را بعد علی از حجت	آن معارف کس نمیدانگفت
و آنکه یابند از علوم و رازها	هر چه ریزد در قلوب اقیانیا
بوده او را امام و هم رفیق	هر که در بحر فنا گشته غریق
یا جواهر یا زواهد بیشتر	گر صدف یا بد با نجا و گهر
یا بمجوش جسم و جان بر خیزند	یا ز خود نام و نشان بر خیزند
چون حبابی گشت اوفانی شنو	هیچ معدوم نباشد مثل او
هر زمان بیند که شد لاتی حق	چون ز خود فانی شود باقی حق
نیز گوید جان من لایق بود	پس بگوید من نیم بس حق بود

بعضی از احوال را باب دیگر و فانی

آه پنجان غرق محبت می شود
 می برد از عشق خویش ذوق
 ذوق و حاش میهم شکر تر بود
 هر چه گوید هم از آن حاش بود
 از ریاض عشق باشد خوشتر
 هر معارف آنکه پیشین گفتند
 آن بس از اولیا اهل کمال
 آن یک درجه گفتند ذوالجلال
 شبه را آن عین او پنداشته
 چونکه ایشان غرق گشتند از فنا
 لاجرم از سکر باشد گفتشان
 نبسته کو تو که یابی ای سعید
 پیروی کن انبیا را هر زمان
 شاهد مقصود تو عنفت بود
 جذبه گر میرسد زان سوتر

قابل وحدت کبریا می شود
 وجد با و حال با و شوق
 جز با واحد هیچ در فکرش بود
 همچو مستان بر زبان قاش بود
 وزیر یانش خور و خود آبگین
 از همین دریای وحدت سفته اند
 جمله فانی در صفات ذوالجلال
 و ان انا الحق گفت دیگر در مقام
 و عمو با از طین خود برداشته
 حال شان از صحو بوده در فنا
 هم ز ظاهر هم ز باطن در گمان
 تو که عبادی او بود بت مجید
 تا که یابی تو ز قرب عارفان
 آنچه گوئی دعوت جیبا بود
 سیکند زین حال تو ای مبتلا

تخلص در بیتان احوال زبان صحو و تنها

چند باشی غرق در یاس فانی	جستجو کن تارسی حدیقت
لطف او گرد رسد آتی برو	تا که باز تو شوی از این کون
ذات تو فعال تو باشد و گر	رونق ذات بود هم بیشتر
چون ترقی میکنی از این مقام	خوب دانی آنچه دیدی در مقام
آنچه دانستی همه بوده خیال	آنچه دیدی بود آن شبه مشال
چون ترقی میشود یابی بقا	از وجود تو شوی تو محبت
کثرت وحدت که بوده در خیال	آن همه احوال رو آورده اند
هم از آن احوال ستغفر شوی	هم زمان توبه کنی توبه کنی
هیچ دانی از نبی مرسلین	قائل وحدت بکثرت آیین
یا صحابه این تقول کرده اند	این معانی ز اهل کرده اند
چون عروجت میشود بالا از آن	سینکشف باشد علوم را سخنان
خوب دانی از مقام بندگی	نیز آید مر ترا شرمندگی
نفس تو انجبار کی میشود	از انا و وز خوا لا میشود
خست او آثار کی زائل شود	او با صلاح خودش مائل شود
از شرارت و زدنانت وارید	در عبودیت سرش هر دم

در مقام بندگی ماضی بود	مملکتی می شود راستی بود
چون خس و خاشاک بحیر بود	از همه فاند که بدتر بوده ام
هیچ باشد شغل من از کار من	بلکه داند هیچ باشد کار من
قابل طرود و در است اقوال من	من نیز ز من نیز این اعمال من
هر چه گویم من بود اقوال من	هر عمل باشد من از حال من
در مقامات رضا شد ارتقا	شرع صورت می شود و خیرا
آن بدی می شود می شد	هر چه از استلال بوده و رضا
در قبول شرع عاقل می شود	نفس تو بالطبع مائل می شود
تابع احکام این شرع می شود	هر کمال انیکه باشد بالیقین
فکرم حاصل بود و سر کفر	می شود حاصل همه بعد از یقین
می شود انوار ذاتی منجلی	چون که لوازم اصل خود بالادبی
سیر اسیم باطن از تو باد است	تا با یخا سیر اسیم ظاهر است
تا کنی طیدن یابی اتقا	و در جناب طیر باشد این ترا
نور ذاتی را تو بینی محتوی	در تجلیات ذاتی می بینی
سور و فیضش بود ای متقی	عنصر آب و هوا و آتش

مور و فیض آبی بگیان	عنصر خاکی بود من بعد آن
بالیقین از تو بر داین خلق تو	چون مظهر گشت امر و خلق تو
هیئت و حدانی باشد نام	مور و فیضش بود مجموع تو
آن تو در تنزیه و در تقدیرین	هر عروجت می بود من بعد این
در حقائق می شوی هم هستی	در کالات نبوت مرتقی
هم در آن فانی و باقی می شوی	تا شود اصل حقائق منجلی
در خور صفش نباشد گفتگو	بعد این آن مرتبه آید که او
از بیانش دست خود را نشسته	نام آن را لایقین گفته اند
حرف گوید بنده این تیر چنان	رتبه اطلاق باشد در بیان
بس قلم کوتاه باید و استقام	نشانه سیر باشد این مقام
این زلفش میسر سدل محرم	اگر نظر آنجا رسد هم نشنم
آن وراثت او را چه سات بات	این ندانی تو شدی و اصل پندار
در دمه ال یا کمال گشته ام	این ندانی تو که و اصل گشته ام
او که واجب تو که حادث بشم	زین تو هم و ز خیالست در گذر
در گذر کن از خیالات محال	که بشر یا بدو واجب اتصال

چون گذشتی از مقام سکر تو
حیرت و جمل است انجبا و انجا
چون حجب برداشتند از پیش تو
در مقام بندگی آرا گم گیر
این همه احوال دانی از بخت آ
بلبل باغ جمال لایزال
آنکه ذاتش مرکز انوار حق
گر نبوی لطف یار و بر ذات تو
این همه کشف و شهود از وی بود
تا نباشی منظر انظار او
تا نباشی عاشق اسرار او
تا نباشی عاشق شیدای او
تا نباشی محو اندر ذات او
که باشی در خود اهل تمیز
هم نیز ذوق و قول تو لے بے خبر

جمل باشد فکر تو ای نیکو
نسبت علمی بود در پرد ما
بس بود این جمل و حیرت چارو
در عبادت و انس باشی اسیر
پر تو ذات همان نور خداست
طائر گلزار قدس میثال
و آنکه جفتش مصدر اسرار حق
که شدی تا منتها حالات تو
این معانی این مدارج طے بود
تا نباشی منظر اسرار او
تا نباشی طالب ویدار او
تا نباشی در سپه سوداے او
تا نباشی طالب آیات او
که شوی مقبول دلهای غریب
هم نیز ذوق و فعل تو لے بے بصیر

تکریم زین العابدین
تکریم زین العابدین

وای بر تو گر بگری سو بسو	وای بر تو گر نداری عشق او
وای بر تو باز حسرت می کنی	وای بر تو گر تو غفلت می کنی
صد هزاران حیف بر فصال تو	وای صد پایم سزد بر حال تو
تا ابد باشی ذلیل و هم بعید	تا نگردی از دولت او را مرید
چون دولت مظلم شود بدتر شوی	کو بر باشی دایم گم شوی
نفس تو طامعی بود کافر بود	گر تر نفس و هوا هر چه بود
نفس تو شد در حقیقت هم غم	نفس تو مانع بود از خیر تو
این همه اعمال تو باشد وبال	تو اسیر حُب جاه و حُب مال
روح خود را هم کدر می کنی	تو ترفع چون سر اسیر می کنی
پس نه تاثیرش در دل تو چنان شیر	حُب دنیا در دولت جا گیر شد
می شوی تو مضطرب از رنگ او	آن سیاه می رسد در جبین تو
هست ظاهرت شیرین باطن دگر	تو که خود را پاک بینی و نظر
شکر شمس از صبر باشد تلخ تر	شکر آلوده بود این سیم وزر
نفس تو زین زهر فاضل بوده است	از برای تو زهر قاتل بوده است
وای بر تو چون نداری بی نیازی	خوردن او می کند تو را هلاک

<p> حب دنیا تخم هر نفس و عشا حب دنیا میکند تو را کفور و ز صلاحات می برد هم و در او باز گریان میشود بر حال خود بر سر خود این بلا آورده خود بگو برد دعویست اثبات کو هم تو عریان میروی ازین جهان راست باشد ما لکم من مالکم اخذ از حب دنیا الحذر و است بر تو گرنه باشی منفعل این بد و زخ می رسد از ای و جل تا سبک باشی درین مکر و دغا هم رشیطان می رسد این بلا یار تو را که بود این مایه تو و دشمنان را دوستداری کرده </p>	<p> حب دنیا بخ هر شر و فساد حب دنیا باعث فسق و فجور نفس تو را میکند مغرور او تو که غم میشوی بر مال خود خود بگو تو از کج آ آورده بے تحاشا میکنی دعوی او تو که تنها آمدی با جسم و جان باز کوئی مالکم من مالکم بخر خسارت نیست تو را بیشتر دوست داری دشمن حق را بد خشم باشی با خدا و هم رسول تا کجا باشی درین حرص و جوا نفس تو خود میکند این مکر را نفس تو باشد بد آنم یار تو نفس و شیطان را که یاری کرده </p>
--	--

بیان احوال شایع بعضی

بیان احوال علما بعضی

این چه باشد قول تو چو شیا	هوشیاری این نباشد
عقل تو هم روح تو منظم شده	در قیود و جمل تو محکم شده
کسب پیشی بشود مشهور وقت	از مردمان سست شود مسرور وقت
جبهه و دستار و سیح و نماز	هم مصلحت یکند پیش و باز
هم مراقب سست شود جمیع و مسا	و چهر و حالت سست شود هم
این همه ظاهر بود عیال	در حقیقت هیچ باشد حال
باطن او مکر باشد هم و خل	از برائے جمع دنیا چو جمل
قلب او را سنگری غافل بود	روح او از فعل او عاقل بود
آن را گرد عو کے کند عالم نهم	و ز معاصی دامن عالم نهم
در جهان من متقی پر بهینر کار	من عبادت یکنم لیل و نهار
و غط گوید بر سنا برد اما	سست شود هم خلق را و مقتدا
میکنند تفسیر قرآن را بیان	هم احادیث رسول انش و جان
میکنند تعالیم قسم و هم اصول	در حقیقت آن همه باشد فضول
در عمل قاصر بود و عاقل بود	این نصائح پسند با باطل بود
تا نباشد علم و قسید عمل	این همه عللش فقر اندر خل

و آن سبک گوید فرائض و اجبات
 ساقط اند از من همه ارکان دین
 چون فاسد در وجودم حال
 آنچنان از قریب باشم مستم
 نیز گوید من شدم عین حسدا
 چون علامات فساد را نبود
 گریه بودی حال او چون قال او
 که بود مومن که این دعا کند
 تو مخالف بوده از راه حق
 هم ترویج کنی از دین حق
 خود مضطرب کنی ضلال تو
 بخود تو تابع شیطان شدی
 بهترین خلق باشند انبیا
 حکم و اعدا بشاید انس و جان
 آدم و نوح است و ابراهیم و

از نماز و روزه و حج و زکات
 من رسیدم در مقام این چنین
 پس نباشد حاجت اعمال
 این عبادت میوزان تبه کم
 پس عبادت کرده باشم کم
 دعا باشد زور باشد بیشتر
 هم مایل میشد به احوال او
 جز که شیطان مرور اخوانند
 هم شدی مردود از درگاه حق
 دور باشد از ولت آئین حق
 همچو شیطان میکنی فعال تو
 نیز سطرود از در حرمان شدی
 که عبادت عفو باشد از خدا
 چون شود ساقط بجزا و دیگر
 در عبادت بوده اند که بهتر

بنا بر حال حال چنین

هم سلیمان بوده اند بحکم کمان	یوسف و یعقوب هم شقاق دان
بوده و اتم را کعبین و ساجدین	موسی و عیسی و ختم المرسلین
خائف ترسان همه از شان حق	بوده از دل تابعان حق
هم فرائض هم نوافل و اجبات	در نماز و روزه حج و زکات
از پی خوشنودی مولی و رب	چست بوده در عبادت و رعب
در عبادت بوده اند از جسمان	هم صحابه تابعین و تبع شان
مومنین و صالحین باصفاء	اولیاء و اتقیاء و صفیاء
طالب طاعات مولی بوده اند	در عبادت زهد تقوی بوده اند
بلکه قولت لائق طرود است و در	توجه باشی پیش شان ای پیغمبر
بلکه از بلع خود تا زان شری	تو چگونه ناسخ شد آن شدی
حکم او لازم بود بر مومنین	هر چه ثابت شد ز قرآن مجید
نیت ممکن پیش آن چون چرا	حکم قطعی می شود از آن او
بر خلاف حکم حق او جا هر است	بر خلافش هر که گوید کافراست
نه طواغیت و شیاطین این	بلکه کافر جمیع کفر و این سخن
وای بر تو وای بر تو وای	تو که بر ترستی از انبیا

از کدای سرقه تو ای جهول	زین سرق تو نیستی ای بوفضل
دایما مصروف بودی یقین	در عبادت خدا آن شاه دین
حق تعالی عفو کرده مرترا	گر کسی گفته که همدست این چرا
شکر او خود کرده باشم شما	در جوابش گفت من چون بنده
قره عیسی بگفته در نماز	آن شهر ابرار از حسن نیاز
از آقا مست تا شود رفیع ملال	هم ارجی گفت با حضرت بدل
پس نماده بهر کس چون چرا	گفت خالق اقرب در سجده
هم احادیث رسول ره نمون	چون شنیدی حکم آیت تو کنون
نیز بر قول رسول مصطفی	پس اگر ایمان داری بر خدا
بلکه کن تجدید ایمان بر ملا	زین عقائد تو که داری باز آ
هم تو مستغفار از این حوبه کن	روز و شب از صدق دل تو توبه کن
هست ذاتش رحمته للعالمین	هم وسیله کن بختم المرسلین
نیز بخشد مرترا رب غفور	رحم فرماید بخوا آن حضور
در جوابش تو چه گوئی خود بگو	روز محشر گر بهر سر د رب تو
هم بکن اخلاص تو ایمل و نسا	علم گیر و هم عمل کن خستیا

نیز حق پرست که استیلا
 نیز از عالم پرستد ای فلان
 نامه هر کس بیاید پیش او
 هر که اعمالش بود سبب
 و زور و ترس و دوا و سحر
 یا آنگی لطف کن بر حال من
 هم بدو اخلاص در اعمال من
 هم خلاصی ده ز نفس مرا آن
 قلب ما را از تجلی ده صفا
 امر ما از نور تو باشد چون نور
 تو دلم از حب دنیا پاک کن
 همچنان ذکر بود او دامن
 صبر و توبه هم انابت ده مرا
 ز پر و تقوی برو باری هم خشوع
 هم ز امراض نهان دل پاک کن

کجاست بدستگاه حبیب الدواعات

در شجیت تو چه کردی گوین
 صبر غلبت در چه کردی گوین
 که تواند بر خلافتش گفتگو
 می شود نابی همسان او چنان
 تا سزا یا بدرون و هم بدرون
 تا که باشد حال من چنان
 تا بود مقبول این احوال من
 هم زوای دور کن از جسم جان
 نفس ما را هم چنان کن تو پاک
 هم عناصر را بکن چون کو و طو
 پرده غفلت از ان هم پاک کن
 ساهایادش نیاید ماسوا
 هم قناعت هم توکل هم رضا
 هم تواضع سکنت با خدا خضوع
 نفس ما را نزد ما چون خاک کن

تا که باشم از درونِ دُور برون	لا لاقِ انوار ذاتِ سحیپ کون
از تجلیاتِ ذاتی سرفراز	این دل و هم سینه باشد پراز
هم عطا کن استقامت اینجا	نیز جمعیت بن در قلب ما
تا که باشم بر شریعت مستقیم	نه خلافتش سر ز از من کج
تابع آثار حضرت مصطفی	پیر و سنت شوم من و انما
خف و کن یارب همه عصیان من	رحم بر من تو کن همان من
همچو من عصیان کن ظاهر شد	یا چنین فصال بد ما هر نشد
محو آزار هست تو میکنی	رحم بر من غیر تو کو میکنی
من ازین اعمال خود شنیده ام	لیک از دل بس ترا من بنده ام
کاتبِ امین معطل می بود	کاتبِ رایسه معجل می بود
روز محشر گرسنه از من حساب	جز خجالت نمی بود ز دم جواب
من نمید مغفرت دارم ز تو	تو که خود من موده لا تقظوا
هر چه خواهم بپر خود رب انام	اهل و اولاد مرا آن ده تمام
نیز اجاب مرا آن کن عجب	ای که رحم من کنی که یم و اینجا
تو مشرف کن بهج ما را تمام	هم طواف روضه خیر الا تمام

تا قیامت آن بود و شواسته ما	کن جوارشش دو جهان باوای
زود باشد سوی آن روضه تاب	این دعا که کن نصیحت سحاب
سن و سیلانه بیکم هر قبل	آن حبیب تو دهم نه چرا بتول
بنوع مجبور وار این رسا	زین وسیله جمله یابد مدعا
شاهم باشد شفیق الشیخین	پس چرا یوس با شمع دل خیرین
منه بر تو همراه در صلیب برین	نتر از محض خودم ختم المرسلین
است فدایش جان من و لایم	هم شارشش اهل من اخلاصین
با و از ماصد در دوضد سلام	و اما بر حضرت خیر الانام
بر شایسته اهل پیش بالتام	مثنوی را ختم کردم و السلام

چونکه فارق در حق و باطل است

نام این هم مثنوی فاضل است

تقریظ و قطعات تایید

خدا را سجود نمی زاد رود

از باده کس چنین تازه خوشتر است

این نظم گرامی را باب معرفت را تذکره و هتاجاب به بصیرت را تبصیر -
سخن شناس می شناسد که حضرت مؤلف درین مثنوی چه فصاحت و بلاغت

نهاده و زبان دان سیدانکه درین اشعار زبان درسی را چه طور جلوه داده
 عقل انصاف پسندی فهمد که این نظم براسم گشتگان باویدضالت
 چه قدر نافع است و فهم نکته رسی می بیند که این لای آبدار برای غریبان
 بحر معاصی و نافرمانی چه سان مفید است این قسم تحریر اگر عجب نیست
 کم از کم است نخواهد بود و این طور تذکیر اگر هجی نیست غیر الهام نباید
 چنان باشد که حضرت مولف جامع علوم شریعت و طریقت و واقف رموز
 معرفت و حقیقت تابع شرع رسول مقبول صلی الله علیه و آله و سلم و پیغمبر
 مکرمان پیشوائے ساکنان حضرت مولانا وقت دانشخواند سیدنا مقبول
 قیوم حضرت شاه محمد معصوم صاحب نقشبندی مجددی دایم فیهم
 و العالی ما دامت الایام و الالباب اسم مبارکش مطابق سسی است ذات پاکش
 مستغنی عن الاوصاف مقرر سطور از در تها بخضو حضرت ممدوح عقیدت صادق
 و ارادت راسته دارد و او از مصنفاتش شوق تمام در نهاد خود ممکن بر می بیند
 اکنون که ازین نظم گرانمایه چشم دول روشن و منور گردید خواست که این درخز را
 طبع کنانیده هدیه برادران اسلام سازم که هر کدام ازین جا هر بے بهای تمنای
 و نفع تمام فراگیرد و در حق این عاصی که نگار دعا عفو و مغفرت فرماید یارب
 این نظم بے بهادر رشته جان سلیمانان منظم و بربر بکران معلوم و نامعلوم
 اگر دان حضرت مولف را از تمنیات کوبین سرور و از حصول مرادات بهره در فرمائین
 راقم فقیر یعقوب احمدی پانی پتی خجی عنه

<p>شرف مولوی حافظ محمد ابوالشرف صاحب مسجد خلیفہ مہدی علیہ السلام</p> <p>مثنوی طبع ہو رہی ہے شرف</p> <p>جلد کہدے تو مصرع تاریخ</p> <p>ابو موقوف نہیں توقف کا</p> <p>کیا خزانہ ہے یہ تصوف کا</p> <p>۱۳</p>	<p>۱۳</p>
<p>کبیا مہج شرف ہو مثنوی کی</p> <p>کافی ہے بس ایک ہی یہ مصرع</p> <p>جب جلن شمع معرفت ہے</p> <p>سب جلن شمع معرفت ہے</p> <p>۱۳</p>	<p>۱۳</p>
<p>فیض مولوی حافظ محمد فیض صاحب دی خلیفہ مہدی علیہ السلام</p> <p>سر اسطر لقیہ کے اسرار ہیں</p> <p>کئی اسکی تاریخ فیض نے</p> <p>نہ دیکھی نہ ایسی مثنوی</p> <p>تصوف میں اچھی چہی مثنوی</p> <p>۱۳</p>	<p>۱۳</p>
<p>حبیب مولوی حافظ محمد حبیب الرحمن صاحب مسجد دی</p> <p>سے پر دم شد میرے تیغ نے</p> <p>دل وجائے اسپر شیدا ہوا</p> <p>صاحت شیکتی ہے ہر لفظ سے</p> <p>بظاہر ہے گرج بہت مختصر</p> <p>کیا بحر علم کو کوزے میں بند</p> <p>مساب اس صفت اور شان کی</p> <p>ہوئی فکر تاریخ کی محسوس کوکب</p> <p>کہا ہاتھ غیب نے لے حبیب</p> <p>تصوف میں یہ مثنوی جب لکھی</p> <p>وہ جسے پڑھی اور جسے سنی</p> <p>مضامین ہیں عمدہ زبان ہے دی</p> <p>مگر فائدے میں جی سب سے بڑی</p> <p>مصنف کی ہے یہ کراست گوئی</p> <p>ہوئی ہے ہنوی کوئی دوسری</p> <p>پے طبع مطلع میں جدم گئی</p> <p>ہوئی طبع بے مثل کیا مثنوی</p> <p>۱۳</p>	<p>۱۳</p>
<p>حافظ مولوی حافظ ذرا احمد صاحب مسجد دی</p> <p>محققہ عجب مثنوی ہر شدم</p> <p>ہادہ ز عرفان صد آن آگئی</p>	<p>۱۳</p>

چندیم ہو چکا خباب
کہ از مہج داد و صاف
بودنست از حد طیار
خفا تکبہ دار و غنی و جلی
میر شہر و جیش گرج بود
صفای قلب مبارک ہستم
مکن شوق نفس مارہ ہستم
عناصر صفا شود جب لکھی
مقامات عرفان شود صلت
شود نور ذات احدیہاں
چند مطلع این گوئی تبار
تجسس کہ در میں حبیبی
نبا گاہ ہاتھ اندازد سہی
چرا کہ لے حافظ اس مثنوی
چرا کہ لے حافظ اس مثنوی
چرا کہ لے حافظ اس مثنوی
چرا کہ لے حافظ اس مثنوی

CALL No. { ۸۹۱۶۵۱۹۲۵ } ACC. No. ۳۹۲۳
 AUTHOR
 TITLE المستوى الفاضل بين الحق والباطل

۳۹۲۳ ۸۹۱۶۵۱۹۲۵
 المستوى الفاضل بين الحق والباطل

DATE	NO.	DATE	NO.

AT THE TIME

MAULANA AZAD LIBRARY ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES :—

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of Re. 1-00 per volume per day shall be charged for text-books and 10 Paise per volume per day for general books kept over - due.